

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger**1. Indledning**

Formålet med dette forslag er at rette en uoverensstemmelse mellem den grønlandske og den danske version af § 41 i Inatsisartutlov om beskyttelse af havmiljøet (herefter havmiljøloven). I forbindelse med fremsættelsen af forslaget til havmiljølov på forårssamlingen 2017, blev den grønlandske version ved en fejl givet et bredere anvendelsesområde end den danske version. Det bredere anvendelsesområde pålægger borgerne en pligt til at indberette oplysninger om dumpning og afbrænding på havet, der er bredere end nødvendigt. Med forslaget rettes ordlyden i den grønlandske version, så de 2 udgaver bliver enslydende.

Udover rettelsen i § 41, indeholder forslaget også en foreslået § 44, stk. 2, og § 49, stk. 4, som gør det klart, at myndighederne kan fotografere, kopiere eller medtage dokumenter samt medtage andre genstande uden vederlag i forbindelse med deres undersøgelser og eftersyn af skibe efter § 44 og § 49, stk. 3, i den gældende Inatsisartutlov.

Med forslaget indsættes der ligeledes nye regler om, at der kan ske idømmelse af foranstaltninger efter kriminallov for Grønland eller ske skærpelse eller forøgelse af bødestørrelsen, hvis forholdene taler herfor. Denne ændring foreslås indføjet i § 62, stk. 3, og i § 63.

Ændringerne i § 44, stk. 2, og i § 62, stk. 3, er et resultat af Departementet for Natur og Miljøes gennemgang af Rigsmyndighedernes forslag til lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone ved Grønland, der sidenhen er blevet vedtaget som lov nr. 1534 af 19. december 2017. Et af formålene med denne gennemgang var at sikre overensstemmelse mellem havmiljøreglerne for de kystnære dele af havet ud til 3 sømil fra land (søterritoriet), hvor Grønland har kompetencen, og havmiljølovgivningen for områderne uden for 3 sømil (den eksklusive økonomiske zone), hvor Rigsmyndighederne har kompetencen. Det har således været en målsætning at sikre, at disse to regelsæt så vidt muligt indeholder de samme regler, da alle skibe dermed vil være omfattet af tilpas ensartede regler, uanset hvor de befinder sig i farvandene omkring Grønland.

Ved gennemgangen kunne det konstateres, at Rigsmyndighedernes lov indeholder regler i § 26, stk. 2, som giver myndighederne adgang til at fotografere, kopiere eller medtage dokumenter samt medtage andre genstande, såvel som regler i § 45, stk. 2, om idømmelse af foranstaltninger efter kriminallov for Grønland. Tilsvarende regler fandtes ikke i det grønlandske forslag, og det blev derfor foreslået at tilføje de nævnte ændringer i § 44, stk. 2, og i § 62, stk. 3.

Det bemærkes endvidere, at det oprindeligt blev overvejet at indføre de foreslåede ændringer i § 44, stk. 2 og i § 62, stk. 3, i den udgave af havmiljøloven, som blev behandlet på forårssamlingen 2017. Det blev imidlertid vurderet, at disse tilføjelser ville medføre et behov for en fornyet høring af forslaget til ny havmiljølov, hvilket ville hindre fremsættelsen af forslaget for Inatsisartut i 2017. Mens resten af havmiljøloven blev sendt i høring i løbet af sommeren 2014, kom ændringerne i § 44, stk. 2, og i § 62, stk. 3, således først på tale i løbet af efteråret 2016 under en gennemgang af Rigsmyndighedernes daværende havmiljølovforslag. Det valgtes derfor at udskyde ændringerne i § 44, stk. 2, og i § 62, stk. 3, til et passende senere tidspunkt.

I forbindelse med udarbejdelsen af dette forslag er det endvidere besluttet at foreslå den ny bestemmelse i § 49, stk. 4. Det ses direkte af ordlyden af § 44, stk. 2 og § 49, stk. 4, og af omtalen af de foreslåede bestemmelser, at der er tale om 2 nært beslægtede præciseringer af den gældende inatsisartutlov. Disse 2 bestemmelser sikrer således myndighederne de samme redskaber i forbindelse med undersøgelser efter § 44, stk. 1, og eftersyn efter § 49, stk. 3. Det vurderes derfor mest passende at foreslå bestemmelsen i § 44, stk. 2, såvel som bestemmelsen i § 49, stk. 4. Herved gives myndighederne de samme muligheder for at fotografere, kopiere eller medtage dokumenter og genstande, uanset om der er tale om undersøgelser i forureningssituationer efter § 44, stk. 1, eller blot er tale om undersøgelser som led i det almindelige eftersyn efter § 49, stk. 1.

2. Hovedpunkter i forslaget

2.1. Uoverensstemmelse mellem den grønlandske og den danske version af § 41

Som nævnt er ordlyden i den grønlandske udgave af § 41 ved en fejl blevet givet et bredere anvendelsesområde end den danske version. Dette medfører en utilsigtet udvidelse af borgeres pligt til at indberette oplysninger om dumpning og afbrænding på havet.

Uoverensstemmelsen mellem den grønlandske og danske lovtekst har betydning for, i hvilke tilfælde, der skal foretages indberetning efter § 41. Efter den grønlandske version, skal der foretages indberetning i ethvert tilfælde af dumpning eller afbrænding, der finder sted på havet. Efter den danske version skal der kun foretages indberetning af dumpning eller afbrænding, som sker i en af de nødsituationer mv., der er nævnt i havmiljølovens § 58. Formuleringen i den Grønlandske version af § 41 har derfor medført, at ordlyden af den grønlandske version har fået en noget større rækkevidde end den danske.

At dette ikke har været hensigten, og at den danske version indeholder den korrekte ordlyd, fremgår udtrykkeligt af lovbemærkningerne til begge sprogversioner. I begge versioner af bemærkningerne anføres det således, at formålet med § 41 alene er at stille krav om indberetning i de situationer, der er omfattet af undtagelsesbestemmelsen i § 58. Uden denne begrænsning bliver kravet i § 41 unødigt byrdefuldt, og medfører en pligt til indberetning i

tilfælde, hvor der f.eks. sker lovlig dumpning af fiskeaffald, som allerede er omfattet af en tilladelse.

Det foreslås derfor med dette ændringsforslag, at ordlyden af de 2 bestemmelser bringes i overensstemmelse med hinanden, således at der ikke længere pålægges en utilsigtet og mere byrdefuld pligt efter den grønlandske version.

2.2. Præcisering af myndighedernes beføjelser ved undersøgelser og eftersyn af skibe

Efter den gældende bestemmelse i § 44 kan Naalakkersuisut og de i havmiljølovens § 49 nævnte myndigheder uden retskendelse foretage de undersøgelser af et skib, der måtte være nødvendige for enten at bekæmpe eller forhindre forurening, mens § 49, stk. 3, giver myndighederne mulighed for at foretage eftersyn af skibe.

Det er fundet nødvendigt at tilføje et nyt stk. 2 i § 44 og et nyt stk. 4 i § 49 for at præcisere, at begrebet undersøgelser i § 44 og begrebet eftersyn i § 49, stk. 3, ikke er begrænset til de undersøgelser og eftersyn, der umiddelbart kan foretages om bord på et skib.

Med bestemmelserne i § 44, stk. 2, og § 49, stk. 4, gøres det således klart, at myndighederne kan vælge at fotografere, kopiere eller medtage dokumenter og andre genstande uden vederlag i forbindelse med deres undersøgelser og eftersyn af skibe. §§ 44 og 49 dækker dermed også aktiviteter såsom medtagelse af dokumenter eller udstyr, hvis disse aktiviteter foregår i forlængelse af selve undersøgelsen eller eftersynet om bord på skibet.

Da bestemmelserne giver mulighed for at medtage relevante dokumenter og andre genstande, foreslås det samtidig, at kvittering for medtagne dokumenter og andre genstande skal udleveres til den ansvarlige for skibet. I bemærkningerne til bestemmelserne er det endvidere præciseret, at myndighederne skal overholde proportionalitetsprincippet, hvilket vil sige, at de altid skal gennemføre de nødvendige undersøgelser eller eftersyn på den mindst indgribende måde.

2.3. Ændrede sanktionsbestemmelser

Endelig foretages der med forslaget også visse ændringer i den gældende Inatsisartutlovs sanktionsregler, nærmere bestemt i § 63. Som et supplement til de gældende regler om skærpelse af bøder i visse sager, foreslås der nu indføjet en eksplicit henvisning til, at der kan ske idømmelse af andre foranstaltninger efter kriminallov for Grønland.

Som allerede antydnet ovenfor i afsnit 1, er denne ændring af havmiljølovens sanktionsbestemmelser inspireret af sanktionsbestemmelserne i den eksisterende lovgivning om beskyttelse af havmiljøet, som er gældende for den eksklusive økonomiske zone omkring Grønland. Efter disse regler, som Rigsmyndighederne er ansvarlige for, kan der ske idømmelse af foranstaltninger efter kriminallov for Grønland. Den foreslåede ændring bringer

således de 2 regelsæt i tættere overensstemmelse med hinanden, samtidig med at det undgås, at overtrædelser begået tættere på kysten sanktioneres efter mindre strenge regler end overtrædelser begået længere væk fra kysten.

Det bemærkes dog, at der er en vis forskel i de 2 regelsæts anvendelsesområde. Således foreslås det, at reglerne i nærværende forslag om idømmelse af andre foranstaltninger efter kriminalloven for Grønland skal gælde for alle skibe, mens de tilsvarende regler for den eksklusive økonomiske zone ikke omfatter udenlandske skibe.

Denne forskel er en konsekvens af havretskonventionens artikel 230, stk. 1, som fastslår, at overtrædelser begået af udenlandske skibe i den eksklusive økonomiske zone kun kan sanktioneres med pengebøder, mens en sådan begrænsning ikke gælder på søterritoriet. Forskellen er endvidere en konsekvens af kriminallovens § 4 og § 8, som indeholder bestemmelser, der afspejler begrænsningen i havretskonventionens artikel 230, stk. 1.

Dermed giver både havretskonventionen og kriminalloven for Grønland mulighed for at idømme andre foranstaltninger som reaktion på udenlandske skibes lovovertrædelser på søterritoriet, og det er derfor foreslået, at nærværende forslags regler om idømmelse af andre foranstaltninger efter kriminalloven skal gælde for alle skibe på søterritoriet, herunder udenlandske skibe.

Endelig skal det bemærkes, at der er foretaget en sproglig præcisering af bestemmelsens ordlyd, som medfører, at alle de bemyndigelsesbestemmelser i havmiljøloven, der kan danne grundlag for fastsættelse af sanktionsbestemmelser, nu nævnes udtrykkeligt. Ændringen forventes ikke at ændre på anvendelsen af bestemmelsen.

Forslaget sammenholdt med gældende ret	
<i>Gældende formulering</i>	<i>Forslaget</i>
	§ 1 I Inatsisartutlov nr. 15 af 8. juni 2017 om beskyttelse af havmiljøet foretages følgende ændringer:
§ 41. Ejere, brugere og førere af transportmidler skal, såfremt de i situationer omfattet af § 58 foretager dumpning eller afbrænding på havet, straks indberette dette til Naalakkersuisut.	1. § 41 affattes således: “ § 41. Ejere, brugere og førere af transportmidler skal, såfremt de i situationer omfattet af § 58 foretager dumpning eller afbrænding på havet, straks indberette dette til Naalakkersuisut.”
	2. I § 44 indsættes som <i>stk. 2</i> : “ <i>Stk. 2.</i> Ved undersøgelser efter <i>stk. 1</i> kan

	de i stk. 1 nævnte myndigheder fotografere, kopiere eller medtage dokumenter samt medtage andre genstande uden vederlag. Kvittering for medtagne genstande skal udleveres.”
	3. I § 49 indsættes som <i>stk. 4</i> : “ <i>Stk. 4.</i> Ved eftersyn efter stk. 3 kan de i stk. 1 og 2 nævnte myndigheder fotografere, kopiere eller medtage dokumenter samt medtage andre genstande uden vederlag. Kvittering for medtagne genstande skal udleveres.”
§ 62, stk. 3. <i>Stk. 3.</i> Ved overtrædelser begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed kan bødestørrelsen forøges, hvis der ved overtrædelser er: 1) voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor, eller 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.	4. § 62, <i>stk. 3</i> , affattes således: “ <i>Stk. 3.</i> Ved overtrædelser begået forsætligt eller ved grov uagtsomhed kan bødestørrelsen forøges eller der kan idømmes andre foranstaltninger efter kriminallov for Grønland, hvis der ved overtrædelser er: 1) voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor, eller 2) opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser.”
§ 63. I regler, der udstedes i henhold til denne Inatsisartutlov, kan der fastsættes regler om bødeansvar. Det kan endvidere fastsættes, at bødestørrelsen kan skærpes eller forøges under tilsvarende omstændigheder som anført i § 62, stk. 2 og 3.	5. § 63 affattes således: “ § 63. For forskrifter udstedt i medfør af § 10, stk. 3 og 4, § 11, stk. 2, § 12, § 15, stk. 2 og 3, § 16, stk. 2, § 18, stk. 3, § 19, stk. 4, § 20, stk. 4, § 21, § 26, § 30, stk. 7, § 31, stk. 5, § 32, stk. 4, § 33, stk. 1 og 2, § 34, § 35, stk. 1 og 2, § 36, stk. 3, § 42, stk. 1 og 2, § 43, stk. 1-3, og § 45, stk. 4, kan der fastsættes foranstaltninger i form af bøde efter reglerne i Kriminallov for Grønland. Det kan endvidere fastsættes, at bødestørrelsen kan skærpes eller forøges eller at der kan idømmes andre foranstaltninger efter kriminallov for Grønland under tilsvarende omstændigheder som anført i § 62, stk. 2 og 3.”
	§ 2

	Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2019.
--	--

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Rettelsen i den grønlandske version af § 41 kan teoretisk set føre til reduktion i unødvendige indberetninger, som krævet i den grønlandske version, hvilket kunne tænkes at reducere de administrative byrder i forhold til håndtering af disse indberetninger. Den praktiske erfaring har dog indtil videre vist, at der foretages indberetning i overensstemmelse med ordlyden i den danske version snarere end efter den brede ordlyd i den grønlandske version, hvorfor der ikke vurderes at være nogen målbar ændring i det offentliges økonomiske og administrative byrder.

Præciseringen af undersøgelses- og eftersynsbeføjelserne i §§ 44 og 49 vil kunne føre til flere udgifter i forbindelse med disse undersøgelser og eftersyn, herunder udgifter til medtagelse og tilbagelevering af dokumenter og andre genstande samt kopiering af fysiske og elektroniske dokumenter. I praksis forventes det dog, at præciseringen af bestemmelserne i §§ 44 og 49 vil give myndighederne mere frihed til at tilrettelægge undersøgelser og eftersyn af skibe på den mest hensigtsmæssige måde, hvilket vil kunne reducere udgifter til håndhævelse af havmiljølovens regler over for skibe, der modsætter sig undersøgelser eller eftersyn. Disse præciseringer vil ligeledes kunne bidrage til en bedre beskyttelse af miljøet gennem bedre håndhævelse, hvilket kan medvirke til at reducere det offentliges økonomiske og administrative byrder i forureningssager.

De nye regler om idømmelse af foranstaltninger efter § 63 vil kunne medføre øgede udgifter i sager, hvor der måtte ske idømmelse af disse foranstaltninger. Det forventes dog samtidig at have en vis præventiv virkning, hvilket kan føre til en lavere fare for skader på miljøet samt en reduktion i det offentliges udgifter til håndtering af sådanne lovovertrædelser.

Samlet set vurderes det derfor, at de økonomiske konsekvenser for de offentlige myndigheder vil være ganske begrænsede.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Rettelsen af ordlyden i den grønlandske version af bestemmelsen i § 41 vurderes teoretisk set at føre til en begrænsning i de administrative byrder for erhvervslivet. I praksis er der dog ikke eksempler på, at der er sket indberetning efter den unødigt strenge grønlandske version af § 41, hvorfor det er tvivlsomt, om rettelsen vil føre til reelle besparelser for erhvervslivet.

De nye bestemmelser i § 44 stk. 2, og § 49, stk. 4, giver myndighederne mulighed for at fotografere, kopiere, eller medtage dokumenter samt andre genstande uden vederlag. Der er med andre ord tale om potentielt indgribende handlinger, som kan have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervsdrivende. Reglerne vil dog blive anvendt under

overholdelse af proportionalitetsprincippet, således at den ulempe, som indgrebet medfører for virksomheden, vil blive inddraget i overvejelserne af, om indgrebet er nødvendigt. § 44, stk. 2, og § 49, stk. 4, forventes derfor ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

Endvidere vil de foreslåede præciseringer af § 44 og 49 i visse tilfælde kunne bidrage til at mindske undersøgelsens eller eftersynets varighed, herunder i situationer hvor f.eks. fotografering eller kopiering forenkler myndighedernes arbejde, og dermed medfører mindre gene for en berørt virksomhed. Samlet set vurderes det derfor, at de økonomiske og administrative konsekvenser vil være begrænsede, ligesom eventuelle konsekvenser kan tænkes at have størst betydning for de skibe, som ikke overholder havmiljølovens regler, eller som på anden vis er involveret i situationer, hvor skibet er skyld i forurening eller skaber fare herfor.

Ændringen i § 63, som giver mulighed for idømmelse af sanktioner, vurderes i de fleste tilfælde ikke at have direkte økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet. Hvor en virksomhed drives af en enkeltperson, vil idømmelse af en sanktion dog kunne have væsentlige konsekvenser for vedkommendes virksomhed, i det omfang sanktionen forhindrer vedkommende i at udføre virksomhedens aktiviteter.

I det omfang en ansvarlig person, der er tilknyttet en større virksomhed, idømmes en sanktion, vil det ligeledes kunne have økonomiske og administrative konsekvenser for virksomheden, i det omfang sanktionen fører til, at virksomheden forhindres helt eller delvist i at udføre sine aktiviteter. Dette vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis det ikke er muligt at finde en anden person, som kan varetage de opgaver, som den sanktionspålagte person ellers ville stå for at udføre.

5. Konsekvenser for miljø, natur og folkesundhed

Præciseringen af den grønlandske version af indberetningsbestemmelsen i § 41 forventes ikke at have konsekvenser for miljø, natur eller folkesundhed, idet der er tale om en unødigt streng bestemmelse, og idet indberetning efter den gældende Inatsisartutlov hidtil er foretaget i overensstemmelse med den mindre strenge danske version af bestemmelsen, og i overensstemmelse med bemærkningerne i både den grønlandske og den danske version.

Præciseringen af undersøgelsesbeføjelserne i §§ 44 og 49 vil kunne føre til en forbedret beskyttelse af miljø og natur, og dermed også en indirekte gavnlig virkning for folkesundheden, idet myndighederne gives bedre redskaber i deres arbejde med at forebygge og bekæmpe forurening. Det er ikke muligt at komme med en konkret vurdering af størrelsen af denne forbedring, som i høj grad vil afhænge af de konkrete omstændigheder i de sager, hvor myndighederne foretager undersøgelser. Det bør dog understreges, at hurtig indgriben

ofte er den vigtigste faktor i forureningsager. Enhver tidsbesparelse i sådanne sager vil derfor kunne føre til en væsentlig reduktion i forureningskader på både natur og mennesker.

Bestemmelsen i § 63, hvorefter det foreslås at gøre det muligt at idømme kriminalretlige sanktioner for overtrædelser af havmiljøloven, forventes at have en vis præventiv effekt. Dette vurderes igen at have en vis positiv virkning på beskyttelsen af natur og miljø og dermed også en vis positiv betydning for folkesundheden.

Mens det ikke kan estimeres præcis, hvilken virkning forslaget vil have, så forventes det overordnet set, at forslaget vil yde et vist positivt bidrag til den overordnede beskyttelse af miljø, natur og folkesundhed.

6. Konsekvenser for borgerne

Forslaget forventes ikke at have væsentlige konsekvenser for borgerne.

Den ovenfor beskrevne positive indvirkning på beskyttelsen af miljø, natur og folkesundhed vil dog kunne have afledte positive konsekvenser for borgerne i form af mindre risiko for, at den enkelte borger blive udsat for forurening enten direkte fra miljøet eller indirekte via naturressourcer såsom fisk og fangst.

7. Andre væsentlige konsekvenser

Forslaget har ingen andre væsentlige konsekvenser.

8. Høring af myndigheder og organisationer m.v.

Forslaget har i perioden den 12. juni til den 6. juli 2018 været offentliggjort på Grønlands Selvstyres høringsportal.

Forslaget har endvidere i ovennævnte periode været i høring hos følgende myndigheder, organisationer m.v.:

Formandens Departement

Departementet for Sundhed og Forskning

Departementet for Finanser

Departementet for Erhverv og Energi

Departementet for Fiskeri, Fangst og Landbrug

Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet

Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke

Departementet for Udenrigsanliggender

Departementet for Boliger og Infrastruktur

Departementet for Råstoffer, Arbejdsmarked og Indenrigsanliggender

Miljøstyrelsen for Råstofområdet

EM 2018/188

PAN sagsnr. 2018-11258

Landslægeembedet
Fiskerilicenskontrollen (GFLK)
Arbejdstilsynet
Grønlands Repræsentation i København
Rigsombudsmanden i Grønland
Kommune Kujalleq
Kommuneqarfik Sermersooq
Qeqqata Kommunia
Avannaata Kommunia
Kommune Qeqertalik
KANUKOKA
Konsulenttjenesten for Landbrug
Grønlands Naturinstitut
Arktisk Kommando
Grønlands Politi
Beredskabskommissionen
Nautisk Udvalg
Miljøstyrelsen i Danmark
Naturstyrelsen i Danmark
Forsvarsministeriet
Forsvarets Ejendomsstyrelse
Udenrigsministeriet
Søfartsstyrelsen
Visit Greenland A/S
Grønlands Erhverv
Nusuka: Organizing Greenlandic Businesses
Grønlandske Advokater ved Peter Schriver
Advokatfirmaet Malling & Hansen Damm
Avataq
KNAPK
TIMMIAQ
TPAK
Inuit Circumpolar Council – Grønland (ICC-Grønland)
Association of Arctic Expedition Cruise Operators (AECO)
Foreningen af tekniske rådgivere i Grønland 48
Nukissiorfiit
Royal Greenland A/S (RG)
Polar Seafood A/S
Royal Arctic Line A/S (RAL)
GOSR A/S
GOIA

Transparency Greenland

8.1 Høringsvar

Der var ved høringsfristens udløb modtaget svar fra følgende høringsparter:

AECO

Departementet for Boliger og Infrastruktur

Departementet for Erhverv og Energi

Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet

Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke

Forsvarsministeriet

Grønlands Erhverv

KANUKOKA

KNAPK

Kommune Kujalleq

Qeqqata Kommunua

Miljøstyrelsen for Råstoffer

Nukissiorfiit

Politimesteren i Grønland

Råstofstyrelsen

Af disse havde følgende parter ikke bemærkninger til forslaget:

AECO

Departementet for Boliger og Infrastruktur

Departementet for Sociale Anliggender og Justitsområdet

Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke

Forsvarsministeriet

KNAPK

Miljøstyrelsen for Råstoffer

Nukissiorfiit

Politimesteren i Grønland

Råstofstyrelsen

I det følgende behandles høringsvarene og de forslag til ændringer, der er indkommet under den eksterne høring.

Departementet for Erhverv og Energi

Departementet for Erhverv og Energi påpeger, at forslagets sanktionsbestemmelser og bestemmelser vedrørende undersøgelse af skibe m.v. bør udøves under iagttagelse af det

almene proportionalitetsprincip.

Departementet for Natur og Miljø er enig i Departementet for Erhverv og Energis betragtninger vedrørende proportionalitetsprincippet, og bemærker, at forslaget henviser til proportionalitetsprincippet i de almindelige bemærkninger, afsnit 2.2., som vedrører undersøgelser og eftersyn af skibe. Proportionalitetsprincippet omtales endvidere i bemærkningerne til forslagets nr. 2 (§ 44, stk. 2). På tilsvarende vis indeholder kriminallov for Grønland regler om valg og udmåling af foranstaltninger, der tager hensyn til en række forskellige forhold såsom lovovertrædelsens grovhed, og som dermed bl.a. afspejler proportionalitetsprincippet.

Grønlands Erhverv

Grønlands Erhverv understreger vigtigheden af havmiljøet og fiskerierhvervet, og ser positivt på, at forslaget retter uoverensstemmelser mellem havmiljøreglerne for søterritoriet henholdsvis den eksklusive økonomiske zone og skaber ensartede regler i hele det grønlandske havområde, samt at myndighedernes beføjelser præciseres.

Departementet for Natur og Miljø noterer sig Grønlands Erhvervs bemærkninger.

KANUKOKA

KANUKOKA henviser til, at foreningen er under opløsning, hvorfor KANUKOKA ikke kan afgive hørings svar.

Kommune Kujalleq

Kommune Kujalleq bemærker, at § 62, stk. 3, er ændret for at sikre overensstemmelse mellem sanktionsbestemmelserne gældende for søterritoriet henholdsvis den eksklusive økonomiske zone. Kommune Kujalleq bemærker i denne sammenhæng, at lov om beskyttelse af havmiljøet i den eksklusive økonomiske zone er begrænset sådan, at udenlandske skibe ikke kan idømmes foranstaltninger efter kriminallov for Grønland, men at nærværende forslag om beskyttelse af havmiljøet på søterritoriet ikke indeholder samme begrænsning. Kommune Kujalleq henviser endvidere til reglen i § 4 i kriminallov for Grønland, som beskriver kriminallovens territoriale anvendelsesområde, og foreslår, at forholdet til kriminallovens territoriale begrænsninger forklares tydeligt.

Departementet for Natur og Miljø er enig. Der er indsat forklarende tekst i de almindelige bemærkninger afsnit 2.3. om den folkeretlige regel i havretskonventionens artikel 230, stk. 1, som danner baggrund for, at udenlandske skibe kan idømmes andre foranstaltninger efter kriminallov for Grønland, hvis overtrædelsen er sket på søterritoriet, men ikke hvis den er sket i den eksklusive økonomiske zone. Reglen i havretskonventionens artikel 230, stk. 1, ligger netop til grund for reglen i § 4 i kriminallov for Grønland, hvilket også afspejles i

kriminallovens § 8, som gør det klart, at § 4 skal anvendes i overensstemmelse med de folkeretlige regler.

Qeqqata Kommunia

I Qeqqata Kommunias hørings svar, som indkom efter høringsfristens udløb, henvises der til de gældende regler om håndtering af olie- og kemikalieaffald og bemærker, at det bør overvejes at arbejde med at forbedre mulighederne for aflevering af spildolie fra skibe, samt arbejde for gode muligheder for håndtering heraf i de enkelte kommuner.

Departementet noterer sig Qeqqata Kommunias kommentarer, og bemærker generelt, at Departementet gerne indgår i en generel dialog med kommunerne om den eksisterende håndtering af spildolie fra skibe, herunder en drøftelse af de gældende regler om håndtering af sådan spildolie. Qeqqata Kommunias bemærkninger medfører dog ikke behov for at ændre i forslaget.

Qeqqata Kommunia anfører endvidere, at der muligvis er en fejl i bemærkningerne til forslaget § 49, idet bemærkningerne synes at give det indtryk, at myndighederne ikke må udføre eftersyn, såfremt de har rimelig mistanke om en lovovertrædelse.

Departementet bemærker hertil, at der ikke er tale om en fejl. Formålet med formuleringen er netop at påpege, at myndighederne ikke må udføre et almindeligt eftersyn på et skib, hvis myndigheden har mistanke om en ulovlighed. Hvis der foreligger en sådan mistanke, kan der kun foretages ransagning efter reglerne i retsplejeloven, ikke et almindeligt eftersyn efter Inatsisartutlovens tilsynsregler. Reglerne om ransagning, som findes i Retsplejelov for Grønland, gør det blandt andet klart, at ransagning skal udføres af politiet, og at adgangen til at udføre ransagning er væsentligt mere begrænset end adgangen til at udføre et almindeligt eftersyn efter § 49 i Inatsisartutloven. Formålet med bemærkningsteksten er med andre ord at undgå, at myndighederne kommer til at anvende et almindeligt eftersyn til at gennemføre efterforskning af en mulig lovovertrædelse, hvilket ville være i strid med reglerne i retsplejeloven.

Bemærkninger til forslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 41)

Den grønlandske ordlyd af bestemmelsen i § 41 foreslås med dette forslag rettet, således at en uoverensstemmelse mellem den grønlandske og den danske version af § 41 i havmiljøloven bliver rettet. Ordlyden af den grønlandske version af § 41 indeholdt ved en fejl en unødigt vidtrækkende indberetningspligt, som var bredere end indberetningspligten i den danske version.

Den rettede udgave af § 41, som fremgår af dette forslag, omhandler tilfælde, hvor dumpning eller afbrænding er sket i situationer, der er omfattet af en af undtagelsesbestemmelserne i § 58, f.eks. på grund af overhængende fare for menneskeliv eller for, at betydelige værdier skulle gå tabt. Det foreslås, at der i sådanne tilfælde pålægges pligt til efterfølgende, øjeblikkelig indberetning.

Indberetningen bør bl.a. indeholde oplysninger svarende til de oplysninger, som er nævnt i bemærkningerne til den gældende havmiljølovs § 40, stk. 6, i det omfang disse er relevante for myndighedernes behandling af hændelsen. Bemærkningerne til § 40, stk. 6, fremgår af forslag til Inatsisartutlov om beskyttelse af havmiljøet, som blev fremsat på Inatsisartuts forårssamling i 2017.

Til nr. 2 (§ 44, stk. 2)

Ifølge den gældende bestemmelse i § 44, stk. 1, har myndighederne krav på adgang til et skib for at foretage undersøgelser til brug for forebyggelse og bekæmpelse af forurening af havet. Bestemmelsen omfatter også adgang til skibets papirer (på papir- eller i elektronisk form), tanke med videre, og til at tage prøver, f.eks. olieprøver. Imidlertid giver denne bestemmelse ikke klart hjemmel til at fjerne dokumenter og andre genstande.

I tilfælde, der er omfattet af selvinkrimineringsforbuddet i artikel 6 i den Europæiske Menneskerettighedskonvention, hvorefter den pågældende ikke er forpligtet til at afgive oplysninger, og hvor vedkommende ikke vil afgive dem frivilligt (eller hvor vedkommende uberettiget nægter at udlevere disse), kan det imidlertid være nødvendigt for myndighederne selv at finde og fjerne dokumenter m.v. Se i denne forbindelse ligeledes reglerne i §§ 346-348 i retsplejelov for Grønland om afhøringer ved politiet og samme lovs § 349 om afhøring i retten, herunder kravet i § 347, stk. 1, om, at en sigtet skal gøres bekendt med retten til ikke at udtale sig.

Det kan endvidere være nødvendigt at fjerne genstande til nærmere undersøgelse eller som bevis, fx computere og medier, hvorpå elektroniske data er lagret (fx en ”sort boks”) eller logbøger, hvori oplysninger findes.

Mens undersøgelser efter § 44, stk. 1, normalt ikke vil medføre behov for at fjerne dokumenter og andre genstande, idet myndighederne oftest kun skal bruge oplysningerne på stedet i forbindelse med forebyggelse eller bekæmpelse af forurening, kan det dog ikke udelukkes, at der i forureningssituationer omfattet af § 44, stk. 1, kan vise sig behov for at fjerne dokumenter eller genstande. Det foreslås derfor at indsætte et nyt stk. 2 i § 44, som giver myndighederne mulighed for at medtage dokumenter og andre genstande, såvel som at fotografere eller kopiere dokumenter.

Myndighederne skal naturligvis som altid overholde proportionalitetsprincippet, og inddrage den ulempe, som indgrebet volder borgeren eller virksomheden i overvejelserne af, om indgrebet er nødvendigt. Herunder må det også tages i betragtning, at fjernelse af udstyr, der er nødvendigt for sejlads/drift, kan være ekstra indgribende på et skib, hvor det kan være sværere end på land at skaffe nyt udstyr. Hvis det er muligt at kopiere dokumenter på stedet eller lave udskrifter eller elektroniske kopier af nødvendige oplysninger, eller hvis det er tilstrækkeligt at tage fotos af forholdene, vil myndighederne ikke kunne foretage fjernelse. Det forudses, at det kun helt undtagelsesvist vil være nødvendigt for myndighederne at fjerne udstyr, der har afgørende betydning for sejladsen/driften af henholdsvis et skib og en platform.

I de tilfælde, hvor der sker fjernelse, skal de fjernede dokumenter eller andre genstande leveres tilbage hurtigst muligt efter, at myndighederne har haft mulighed for at udtrække og kopiere de nødvendige oplysninger, medmindre det er nødvendigt at beholde dokumenter eller andre genstande i et vist tidsrum af hensyn til bevissikring. Hvor hurtigt tilbageleveringen skal ske, vil også afhænge af, hvor stor ulempe det er for virksomheden at undvære de fjernede genstande. Det bemærkes, at fjernelse af dokumenter eller andre genstande efter denne bestemmelse ikke må ske med henblik på konfiskation. Konfiskation skal ske i henhold til bestemmelsen i havmiljølovens § 67, stk. 2, som henviser til kriminallovens regler om konfiskation.

Myndighederne må kun søge efter relevante og nødvendige oplysninger, og må ikke undersøge eller kopiere dele af materialet, som måtte indeholde oplysninger, der ikke er relevante for myndighedernes arbejde, herunder særlig personoplysninger, f.eks. oplysninger om ansatte eller privat e-mailkorrespondance. Myndighederne skal som dataansvarlige i det hele taget være opmærksomme på reglerne i persondataloven for Grønland, som trådte i kraft 1. december 2016.

Myndighederne vil kunne tage andre personer med, f.eks. fra en privat virksomhed, som myndigheden har kontraheret med for at bistå myndigheden med en konkret undersøgelse eller eftersyn. F.eks. vil undersøgelser af visse typer af data såsom navigationsdata ikke altid kunne udføres af myndighederne selv, idet de ikke har ekspertise hertil. Myndigheden vil her være nødt til at kontrahere med en privat virksomhed om undersøgelsen.

I modsætning til det nedenfor til nr. 3 (§ 49, stk. 4) anførte, vil adgang og undersøgelser i forureningssituationer omfattet af § 44 altid have et andet formål end fastsættelse af sanktion og begrænses derfor ikke på samme måde som undersøgelser efter § 49. Dette gælder også, selv om oplysningerne evt. også senere vil være relevante i en straffesag.

I § 44, stk. 2, stilles der krav om udlevering af kvittering for medtagne genstande. Det bemærkes hertil, at ordet genstande også omfatter medtagne dokumenter. Dette fremgår også implicit af, at bestemmelsen anvender formuleringen dokumenter og andre genstande og ikke formuleringen dokumenter og genstande, hvilket gør det klart, at dokumenter er at betragte som en genstand i lovens forstand.

Afslutningsvist bemærkes det, at bestemmelsen i § 44 som hidtil i sin helhed bliver administreret med de begrænsninger, der følger af international ret.

Til nr. 3 (§ 49, stk. 4)

Ifølge den gældende bestemmelse i § 49, stk. 3, har myndighederne krav på adgang til et skib for at foretage eftersyn som led i myndighedernes kontrol med overholdelse af reglerne i havmiljøloven, herunder adgang til rutinemæssig stikprøvekontrol i tilfælde, hvor der ikke foreligger nogen mistanke om ulovlige forhold.

Med tilføjelsen af et nyt stk. 4 i § 49, gives myndighederne nu adgang til at fotografere, kopiere eller medtage dokumenter samt medtage andre genstande uden vederlag, som led i denne kontrol. Der henvises til bemærkningerne til den tilsvarende udvidelse i nr. 2 (§ 44, stk. 2), for en nærmere beskrivelse af denne udvidelses formål og rækkevidde.

Herudover bemærkes det, at eftersyn i henhold til § 49 ikke (uden samtykke) kan udføres, hvis myndigheden med rimelig grund har mistanke om, at Inatsisartutlovens regler er blevet overtrådt, medmindre eftersynet har andet formål end kriminalretlig efterforskning og fastsættelse af passende sanktion. Iværksættelse af kriminalretlige undersøgelser m.v. kan kun ske i overensstemmelse med reglerne i lov om rettens pleje i Grønland. Dette fremgår også udtrykkeligt af havmiljølovens § 65, stk. 1.

Selvom der måtte foreligge rimelig grund til mistanke om et kriminalretligt forhold, vil myndighedens indgreb dog oftest blive foretaget med henblik på forureningsbekæmpelse eller administrativ håndhævelse. Det kunne f.eks. være et eftersyn, der udføres for at indsamle

oplysninger, som skal danne grundlag for udførelse af selvhjælpshandlinger. Det kunne også være indsamling af oplysninger, som skal danne grundlag for indskærper eller udstedelse af egentlige forbud eller påbud.

Til nr. 4 (§ 62, stk. 3)

Som noget nyt foreslås det at ændre stk. 3 så overtrædelser af havmiljøloven vil kunne føre til idømmelse af andre foranstaltninger efter kriminallov for Grønland. Den foreslåede ændring medfører, at idømmelse af disse foranstaltninger kommer til at udgøre en del af de gældende regler om skærpe af sanktioner for overtrædelse af havmiljølovens regler.

Idømmelse af andre foranstaltninger vil kunne ske ved forsætlige eller groft uagtsomme overtrædelser, hvis der ved overtrædelser er voldt skade på miljøet eller fremkaldt fare herfor, eller er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel for den pågældende selv eller andre, herunder ved besparelser. Anvendelse af strengere foranstaltninger efter kriminallov for Grønland udgør en skærpe i forhold til de eksisterende regler om forøgelse af bødestørrelsen, og tænkes hovedsagligt anvendt ved virkelig alvorlige overtrædelser af Inatsisartutloven. Det bemærkes, at der i sådanne alvorlige sager på samme tid vil kunne ske idømmelse af bøde og af andre foranstaltninger.

Anvendelsen af de gældende regler om forøgelse af bødestørrelser er beskrevet i bemærkningerne til havmiljølovens § 62, stk. 3, der fremgår Inatsisartutlov om beskyttelse af havmiljøet, som blev vedtaget på Inatsisartuts forårssamling i 2017. Disse bemærkninger indeholder en mere detaljeret beskrivelse af, hvordan reglerne om forøgelse af bødestørrelser tænkes administreret. Da den foreslåede regel om idømmelse af andre sanktioner udgør en udbygning af de eksisterende regler i § 62, stk. 3, vil der kunne hentes inspiration i bemærkningerne til § 62, stk. 3, når det overvejes, om der bør idømmes andre foranstaltninger efter kriminallov for Grønland.

Til nr. 5 (§ 63)

I den gældende udgave af § 63 gøres det klart, at der kan fastsættes sanktionsbestemmelser i regler, der udstedes med hjemmel i forslagets forskellige bemyndigelsesbestemmelser. Der kan herunder fastsættes regler om, at bødestørrelsen kan skærpes eller forøges under tilsvarende omstændigheder som anført i § 62, stk. 2 og 3.

Med den foreslåede ændring gøres det nu muligt også at fastsætte regler om idømmelse af andre foranstaltninger efter kriminallov for Grønland under tilsvarende omstændigheder som anført i § 62, stk. 3. Der er med andre ord tale om en udvidelse af bestemmelsen i § 63, som afspejler udvidelsen i § 62, stk. 3. For en nærmere omtale af denne udvidelse, henvises der derfor til bemærkningerne til nr. 4 ovenfor.

Det bemærkes, at der samtidig er foretaget en præcisering af bestemmelsens ordlyd, idet alle de bemyndigelsesbestemmelser i havmiljøloven, som kan danne grundlag for fastsættelse af sådanne sanktionsbestemmelser, nu oplystes udtrykkeligt. I modsætning hertil indeholder den eksisterende udgave af havmiljøloven blot en generel bemyndigelse til at fastsætte sanktionsregler i de regler, der udstedes i henhold til havmiljøloven. Dette forventes ikke at medføre nogen ændring i anvendelsen af § 63, men sikrer blot en mere klar afgrænsning af bestemmelsen.

Til § 2

Det foreslås, at Inatsisartutloven træder i kraft den 1. januar 2019.